

BURMISTRZ GMINY I MIASTA MOGIELNICA

**STRATEGIA ROZWOJU
GMINY I MIASTA
MOGIELNICA
NA LATA 2015-2025**

Autor opracowania: mgr Henryk Kot

Wykonawca:

**Zakład Planowania Przestrzennego
i Badań Ekologicznych „EKOS”
08-110 Siedlce, ul. R. Traugutta 8**

Siedlce, grudzień, 2015

SPIS TREŚCI

I. Założenia i cel strategii rozwoju gminy i miasta Mogielnica	2
II. Diagnoza stanu	4
1. Położenie gminy	4
2. Uwarunkowania przyrodnicze	4
3. Charakterystyka rolnictwa i leśnictwa	7
4. Uwarunkowania demograficzne	9
5. Infrastruktura społeczna	9
6. Infrastruktura techniczna	10
7. Gospodarka komunalna	10
8. Turystyka, agroturystyka i wypoczynek	11
9. Rynek pracy	12
10. Aktualny stan gospodarki	13
11. Inwestycje i finanse	14
III. Analiza mocnych i słabych stron miasta i gminy, szanse i zagrożenia	15
IV. Wizja rozwoju gminy	18
V. Określenie celów operacyjnych strategii rozwoju miasta i gminy Mogielnica	19
VI. Określenie zadań w perspektywie krótkoterminowej	21
VII. Określenie zadań w perspektywie długoterminowej	24
VIII. Ocena możliwości realizacji przyjętych celów i zadań	26
IX. Tabelaryczne wykazy celów operacyjnych, zadań i kosztów ich realizacji	27
X. Zestawienie kosztów realizacji programów i celów operacyjnych w latach 2015-2025	85
XI. Harmonogram realizacji oraz koszty programów i celów operacyjnych finansowanych z budżetu samorządu w latach 2015-2025	88

I. ZAŁOŻENIA I CEL STRATEGII ROZWOJU GMINY I MIASTA MOGIELNICA

Podstawowym celem niniejszej strategii jest określenie głównych kierunków dalszego rozwoju miasta i gminy Mogielnica w perspektywie czasowej do 2025 roku poprzez wyznaczenie w układzie hierarchicznym celów strategicznych (programów), celów operacyjnych (projektów) o zadań wykonywanych w ramach poszczególnych projektów.

W strategii określono cele i zadania, przewidywane efekty ich realizacji, harmonogram wykonania poszczególnych zadań, koszt i źródła ich finansowania z podziałem na środki własne samorządu oraz inne.

Przyjęto założenie, że dalszy rozwój miasta i gminy Mogielnica będą zachodziły w oparciu o podane niżej przesłanki: obejmują:

1. Działania zmierzające do rozwoju rolnictwa i sadownictwa, w szczególności do jego restrukturyzacji i przystosowania do przeprowadzanych w kraju reform ustrojowych.
2. Rozwój funkcji usługowo-administracyjnych, w szczególności związanych z obsługą rolnictwa, oświatą i kulturą, ochroną zdrowia, opieką społeczną i innymi.
3. Rozwój infrastruktury wynikający z przebiegu przez obszar miasta i gminy ważnego szlaku komunikacyjnego oraz tras komunikacyjnych o znaczeniu lokalnym.
4. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami.
5. Poprawę warunków mieszkaniowych poprzez opracowywanie lokalnych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów przeznaczonych na ten cel wraz z usługami towarzyszącymi.
6. Kształtowanie ładu przestrzennego na obszarze gminy, zgodnie ze współczesnymi wymogami urbanistyki i architektury.
7. Ochrona środowiska naturalnego i kulturowego poprzez m.in. obejmowanie ochroną nowych obiektów (np. rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, stanowisk archeologicznych itp.).
8. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości, powstawania nowych miejsc pracy i samoorganizacji społeczeństwa.

Podane wyżej zasady rozwoju są zgodne z założeniami zawartymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Mogielnica” uchwalonym przez Radę Miejską w Mogielnicy.

W wyniku przeprowadzonych analiz założono realizację **4 celów strategicznych, 32 projektów oraz 132 zadań**. Planowane projekty i zadania wynikają zarówno z potrzeb jak i możliwości wykonawczych samorządu i budżetu gminy. Przyjęto założenie, że realizacja wielu z wyznaczonych zadań będzie możliwa jedynie przy wydatnym wsparciu środków pozabudżetowych pochodzących z różnych źródeł. Przewidywane do realizacji zadania można podzielić na krótkoterminowe (lata 2015-2020) i długoterminowe, planowane do realizacji w sposób ciągły w latach 2015-2025 lub w okresie 2020-2025. Część zadań ma charakter typowo inwestycyjny (budowa dróg, mostów, wodociągów, kanalizacji, gazociągu), inne porządkujący i wzmacniający infrastrukturę społeczną, jeszcze inne rozwijają aktywność społeczną, współpracę między sąsiednimi gminami i promują miasto i gminę Mogielnica na forum regionalnym i krajowym.

II. DIAGNOZA STANU

1. Położenie Gminy

Gmina Mogielnica położona jest w południowo-zachodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie grójeckim. Od północy graniczy z gminami Belsk Duży i Błędów, od wschodu z gminami Promna i Goszczyn, od południa z gminami Nowe Miasto n. Pilicą i Wyśmierzyce, natomiast od zachodu z gminą Sadkowice, należąca do województwa łódzkiego.

Przez miasto i gminę przechodzi droga wojewódzka Grójec – Mogielnica - Końskie, co stwarza dogodne połączenia komunikacyjne zarówno z siedzibą powiatu jak też z Warszawą i Radomiem (poprzez drogę krajową). Południowa granica gminy przechodzi przez rzekę Pilicę, co stwarza korzystne warunki do rozwoju turystyki na obrzeżach doliny Pilicy.

2. Uwarunkowania przyrodnicze

Gmina Mogielnica leży w obrębie Niziny Środkowopolskiej, w południowej części Wysoczyzny Rawskiej. Południowy fragment gminy znajduje się w granicach mezoregionu zwanego Doliną Białobrzeską. Obszar gminy położony jest w dorzeczu rzeki Mogielanki, która stanowi lewy dopływ Pilicy. W krajobrazie gminy dominują niskie wzgórza morenowe o wysokościach względnych najczęściej od 5 do 10 m. W rejonie Kaplina występują niewielkie wydmy o wysokościach 2-5 m.

Południowa część gminy obejmuje fragment doliny Pilicy. Krawędź doliny tej rzeki o wysokościach od 10 do 25 m miejscami jest stroma, rozcięta wąwozami. Szerokość koryta rzecznej Pilicy na tym odcinku wynosi 100-200 m, a szerokość doliny dochodzi do 2 km. W dolinie występują dobrze wykształcone tarasy zalewowe.

Drugą rzeką gminy Mogielnica jest Mogielanka, przepływająca przez cały obszar gminy w kierunku południowo-wschodnim i uchodząca do Pilicy koło wsi Dębnowola. Mogielanka jest rzeką znacznie mniejszą, o szerokości doliny od 100 do 750 m i słabiej wykształconymi tarasami akumulacyjnymi. Powierzchnia zlewni Mogielanki wynosi 187 km². Przez północno-wschodnią część gminy przepływa Dylówka, niewielki ciek uchodzący do Pilicy poza obszarem gminy, a przez południowo-zachodnią Lubianka (Żelazna).

Wody Pilicy są znacznie zanieczyszczone. Wyniki badań wód Pilicy w punkcie pomiarowym powyżej Białobrzegów przeprowadzone w roku 2001 pozwalają zaliczyć Pilicę do rzek III klasy czystości, natomiast wody Mogielanki powyżej Mogielnicy należą do II klasy czystości, a poniżej do rzek pozaklasowych, głównie ze względu na zanieczyszczenie miano coli.

Pod względem przyrodniczym, dominującym środowiskiem jest krajobraz rolniczy z polami uprawnymi, sadami i zabudową wiejską. Zbiorowiska trawiaste występują głównie w dolinach rzecznych – Pilicy, Mogielanki i Dylówki. Szczególnie w dolinie Pilicy licznie występują zbiorowiska o charakterze seminaturalnym.

Wody podziemne występują w utworach kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Wody poziomu kredowego tworzą rozległy zbiornik o charakterze szczelinowym lub szczelinowo-porowym. Są one czerpane ze znacznych głębokości: 62 m (studnia przy szkole w

Mogielnicy), 104 m (studnia przy LO w Mogielnicy) oraz 160 m (studnia w Brzostowcu). Wydajności tych studni wynoszą odpowiednio: 4,0 m³/h, 10,6 m³/h i 217,8 m³/h. Wody te charakteryzuje znaczna twardość. Nieco powyżej normy jest zawartość manganu, a znacznie przekroczona zawartość żelaza.

Wody trzeciorzędowe są czerpane tylko z dwóch studni o głębokościach 73 i 37 m ppt i o małej wydajności. Pierwszy poziom wodonośny czwartorzędowy występuje na głębokości zazwyczaj 5,8-6,2 m ppt, lokalnie do 14 m ppt, natomiast poziom drugi występuje na głębokości od 18 do 36 m ppt. Podziemne wody czwartorzędowe czerpane są zarówno przy wykorzystaniu studni kopanych jak i wierconych. Wydajność tych ujęć wynosi od 4 do 26 m³/h.

Na terenie gminy występują piaski, pospółki, żwiry i surowce ilaste, które są eksploatowane w wielu miejscach, zazwyczaj na potrzeby ludności. Brak jest pokładów kruszywa o znaczeniu przemysłowym. Natomiast udokumentowano dotychczas trzy złoża surowca ilastego o zasobach od 47 do 152 tys. m³. Jedno z tych złóż nie było eksploatowane ze względu na zalesienie, a w drugim zaprzestano eksploatacji. Na terenie gminy występują także pokłady torfu w dolinie Mogielanki.

Na terenie gminy wytypowano 35 punktów ewentualnego poboru piasku, żwiru i gliny na lokalne potrzeby mieszkańców. Rekultywacji należy poddać 20 wyrobisk o łącznej powierzchni 6,62 ha.

Warunki klimatyczne na terenie gminy Mogielnica są typowe dla Dzielnicy Środkowej wyznaczonej przez R. Gumińskiego. Typowe cechy tej dzielnicy to niskie opady (poniżej 550 mm), od 30 do 80 dni mroźnych w roku, czas zalegania pokrywy śnieżnej 38 do 60 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5⁰C, średnia temperatura lipca +18,2⁰C, zaś stycznia i lutego -3,4⁰C. Okres wegetacyjny trwa 210-220 dni. Podane wartości wskazują, że obszar gminy Mogielnica posiada korzystne warunki termiczne i długi okres wegetacyjny, co sprzyja rozwojowi rolnictwa i sadownictwa.

Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie (14,5%) i południowo-zachodnie (12,4%). Najrzadsze są wiatry północno-wschodnie (4,9%) oraz północne (6,3%). Wiatry silne, o prędkości ponad 10 m/sek. występują w czasie 16-18 dni w roku, najczęściej w styczniu i lutym. Wiatry bardzo silne (ponad 15 m/sek.) notowane są tylko w czasie 4-5 dni w roku.

Największą powierzchnię zajmuje otwarty krajobraz rolniczy z takimi środowiskami jak pola uprawne, łąki i pastwiska. Fauna kręgowców tego środowiska nie jest liczna w gatunki, ale charakterystyczna, gdyż niektóre z nich występują tylko w ww. siedliskach. Najbardziej typowe dla pól i łąk gatunki ptaków to: skowronek polny, kuropatwa, pliszka żółta, pokląskwa, potrzuszcz i inne. Z rzadszych gatunków może występować srokosz, przepiórka, ortolan. Najczęściej występującym płazem jest żaba trawna. Inne gatunki płazów zasiedlają głównie niewielkie i nieliczne śródpolne zbiorniki wodne. Gady w tym środowisku są bardzo nieliczne. Dotyczy to przede wszystkim jaszczurki zwinki która najchętniej zasiedla suche ugory, w sąsiedztwie lasów lub zadrzewień.

Specyficznym środowiskiem krajobrazu rolniczego są osiedla wiejskie. Występuje tu charakterystyczna fauna ssaków (np. mysz domowa, sznur wędrowny, kuna domowa) oraz ptaków (bocian biały, wróbel domowy, szpak, kawka, jaskółki dymówka i oknówka), które w innych środowiskach nie występują, lub występują nielicznie.

Znacznie bogatszym środowiskiem są lasy występujące na terenie gminy w kilku kompleksach oraz dużej liczbie małych płatów i zadrzewień. Fauna tego środowiska jest najbogatsza w gatunki i dotyczy to wszystkich grup kręgowców z wyjątkiem zwierząt wodnych lub ziemnowodnych. Najliczniejsze są ptaki, znacznie mniej liczne ssaki oraz gady i płazy. Te ostatnie zasiedlają głównie zbiorniki wodne i cieki przepływające przez tereny leśne, ale niektóre gatunki spotykane są w lasach także poza wodami, szczególnie w okresie poza rozrodczym.

Fauna kręgowców wodnych jest dosyć liczna w dolinach Pilicy i Mogielanki. Znacznie bogatsza jest fauna bezkręgowców, które licznie zasiedlają wymienione rzeki, starorzecza oraz inne małe zbiorniki.

Zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe występują głównie w szerokiej dolinie Pilicy, ale także w dolinach mniejszych rzek i obniżeniach terenu. Są one siedliskiem wielu chronionych i rzadkich gatunków roślin łąkowych i murawowych. Zbiorowiska szuwarowe występują na brzegach rzek i nielicznych na terenie gminy zbiornikach wodnych, natomiast torfowiskowe głównie na podmokłych fragmentach doliny Mogielanki na podłożu organicznym.

Wg opracowania Chmielewskiego z roku 1995 (Rozpoznanie walorów przyrodniczych gminy Mogielnica), na terenie gminy stwierdzono występowanie 29 gatunków ssaków, 182 gatunki ptaków, 10 gatunków płazów oraz 2 gatunki gadów. Z rzadkich i chronionych ssaków występują: rzęsorek rzeczek, mroczek późny, nocek duży, chomik, wydra. Z innych ciekawszych gatunków należy wymienić: piżmaka, karczownika ziemnowodnego, normika północnego, kunę leśną, badylarkę. Z dużych ssaków łownych występują: dzik, sarna, lis, borsuk.

Z licznej grupy ptaków lęgowych do rzadkich należą: bączek, nurogęś, trzmiełojad, kropiatka, przepiórka, sieweczka rzeczna i obroźna, rycyk, krwawodziób, samotnik, rybitwa rzeczna, białoczelna i czarna, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy i inne. Z ciekawych gatunków niełgowych w granicach gminy obserwowano m.in.: czapla biała, łabędź mały, lodówka, bielik, orzeł przedni, rybołów, mornel, dzierzba rudogłowa i inne. Wiele z tych gatunków występowało w dolinie Pilicy.

Rzadsze gatunki płazów stwierdzone na terenie gminy są reprezentowane przez takie gatunki jak: traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, rzekotka drzewna, natomiast z gadów występuje jaszczurka zwinka i zaskroniec.

Na terenie gminy istnieją następujące formy ochrony przyrody: obszar Natura 2000 Dolina Pilicy oraz obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy, obszar chronionego krajobrazu Dolina Pilicy i dolina Drzewiczki, rez. przyrody Tomczyce, zespół przyrodniczo-krajobrazowy Dolina rzeki Mogielanki oraz kilkanaście pomników przyrody.

3. Charakterystyka rolnictwa i leśnictwa

Rolnictwo jest podstawowym działem gospodarki w gminie Mogielnica. Grunty użytkowane rolniczo w granicach miasta i gminy zajmują 11.208 ha, co stanowi 79,2% ogólnej powierzchni gminy. Struktura gruntów rolniczych jest następująca:

- grunty orne 6 320 ha;
- sady 2 775 ha;
- trwałe użytki zielone 2 113 ha, w tym:

- łąki 992 ha;
- pastwiska 1 121 ha.

Biorąc pod uwagę strukturę gleb, wielkość opadów i temperatury oraz ich rozkład w cyklu rocznym, rzeźbę terenu, warunki naturalne dla rolnictwa na terenie gminy Mogielnica są korzystne.

Liczba gospodarstw rolnych wynosiła w gminie 2880. Przeważają gospodarstwa małe, do 5 ha powierzchni. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi około 5 ha. Powierzchnia zasiewów w roku 1998 wynosiła 5830 ha, a struktura upraw była następująca:

- zboża 4 020 ha, w tym:
 - pszenica 240 ha;
 - żyto 2 000 ha;
 - jęczmień 180 ha;
 - owies 400 ha;
 - pszenżyto 750 ha;
 - mieszanki zbożowe 450 ha;
- ziemniaki 1 200 ha;
- pastewne 330 ha;
- pozostałe 280 ha, w tym:
 - warzywa 130 ha;
 - truskawki 150 ha

Znaczną część arealu zajmują sady, występujące głównie w północnej części gminy. Uprawy zbóż i warzyw koncentrują się głównie w części południowej.

W produkcji zwierzęcej dominuje chów bydła i trzody chlewnej, rzadziej hodowla koni, które prowadzone są gospodarstwach indywidualnych w małych stadach. Brak jest dużych ferm hodowlanych. Dobrze rozwinięte jest przetwórstwo owoców i warzyw. Na terenie gminy istnieje kilka zakładów przetwórczych z tej branży.

Z rolnictwa utrzymuje się w mieście około 15% ludności, natomiast na wsi około 60%. Naturalne warunki dla rozwoju rolnictwa są dobre. Ogólny wskaźnik waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej opracowany przez IUNG w Puławach wynosi dla gminy Mogielnica 74,4 punktów, przy średniej krajowej 66,6.

Na terenie miasta i gminy Mogielnica lasy zajmują 1623 ha, co stanowi 9,6% powierzchni. Tak niska lesistość wynika z dobrych gleb i rozwoju produkcji rolniczej i sadowniczej. Na terenie gminy nie występują duże kompleksy leśny, a jedynie kilka większych i duża liczba małych kompleksów i zadrzewień. Niektóre z nich są bogatymi i cennymi obszarami przyrodniczymi (np. leśny rezerwat „Tomczyce”). Dominują siedliska lasowe (las mieszany, las świeży) z panującą sosną i dębem oraz znacznym udziałem brzozy, modrzewia, świerka, lipy, grabu i innych gatunków. Nieco mniejszy areal zajmują siedliska borowe. W dolinach rzecznych Pilicy i Mogielanki występują lasy łąkowe oraz zbiorowiska wiklin nadrzecznych.

Na terenie gminy występują lasy gospodarcze oraz lasy ochronne – wodochronne, glebochronne i rezerwatowe. Lasy glebochronne zajmują około 100 ha, a lasy wodochronne około 40 ha.

4. Uwarunkowania demograficzne

Sieć osadniczą tworzą miasto Mogielnica położone niemal centralnie na obszarze gminy oraz 36 sołectw. Ludność miasta liczy około 2500 osób, natomiast na wsi mieszka 7250 osób. Razem miasto i gmina Mogielnica liczyły w roku 2013 8954 osoby. Na 1 km² w mieście przypadają 204 osoby, na wsi 54, a średnio na terenie miasta i gminy 64 osób/km². Do największych miejscowości wiejskich należą: Górki-Izabelin (540 mieszkańców), Borowe (400), Dziarnów (380), Otałąż (380), Kozietuły Nowe (360), Brzostowiec (350), Wodziezna (350), Kozietuły (340) i Tomczyce (310). Liczba ludności w wieku produkcyjnym w roku 2013 wynosiła około 5552 osoby, w wieku przed produkcyjnym 1555, a poprodukcyjnym 1847.

Na terenie miasta wskaźnik liczby kobiet na 100 mężczyzn wynosi w roku 2013 101,0. Przyrost naturalny w roku 2013 był ujemny i wynosił w liczbach bezwzględnych -41 osoby. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym wynosił 6,3%.

5. Infrastruktura społeczna

Na terenie miasta Mogielnica funkcjonuje: Zespół Szkół Ogólnokształcących, Szkoła Podstawowa z przedszkolem i niepubliczne przedszkole, natomiast na terenie gminy: Publiczna Szkoła Podstawowa w Borowem, Publiczna Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Michałowicach i Brzostowcu oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Kozietułach z przedszkolem.

Podstawową usługę administracyjną świadczy Urząd Gminy i Miasta w Mogielnicy z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Kultury i Biblioteką Samorządową oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Na terenie Mogielnicy znajduje się także Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Filia w Świdnie, trzy apteki, Urząd Pocztowy, Posterunek Policji, Straż Miejska, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Rozdzielnia Gazu, Zarząd Miejsko-Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych, restauracja „Mogielanka”, „U niedźwiedzia”, bar nad „zalewem”. Ochronę ppoż. zapewnia 13 jednostek ochotniczych straży pożarnych w Mogielnicy, Kozietułach, Borowem, Popowicach, Miechowicach, Michałowicach, Świdnie, Tomczycach, Wólce Gostomskiej, Dylewie, Dębnowoli, Otałęży i Dziarnowie. Działają również stowarzyszenia; „Przyszłość Naszych Dzieci”, Stowarzyszenie Rozwoju wsi Kozietuły i Okolic, Klub Sportowy Mogielanka, Koło Łowieckie Łoś, Koło wędkarskie „Karaś”, Koło PZW w Mogielnicy, Koło Hodowców Gołębi, Młodzieżowa Orkiestra Dęta, Lokalna Grupa Działania „Wszyscy Razem”.

6. Infrastruktura techniczna

Układ drogowy jest dobrze rozwinięty, ale wielu dróg wymaga remontów lub przebudowy. Na terenie miasta i gminy podstawową sieć tworzą następujące kategorie dróg:

- droga wojewódzka nr 728 relacji Grójec-Mogielnica-Końskie;
- drogi powiatowe (17 odcinków);
- drogi gminne (40 odcinków).

Całkowita długość dróg publicznych na terenie miasta i gminy Mogielnica wynosi około ponad 200 km, z czego o nawierzchni twardej około 120 km. Około 50% dróg powiatowych posiada utwardzoną odtworzoną nawierzchnię i podobnie około 50% dróg gminnych.

Przez teren gminy przechodzi kolejowa linia wąskotorowa Grójec – Nowe Miasto n/Pilicą z kilkoma przystankami. Obecnie kolej ta nie funkcjonuje, ale może być wykorzystana do celów turystycznych.

System zaopatrzenia w energię elektryczną jest dobrze rozwinięty. W latach 80. wybudowano stację transformatorową 110/15 kV w Mogielnicy, co usprawniło dystrybucję energii elektrycznej. Długość napowietrznych linii SN o przekroju 70 mm² i większym wynosi 69 km, a o przekroju mniejszym 128 km. Większość linii SN (129 km) jest w wieku 25-40 lat. Łącznie na terenie miasta i gminy funkcjonują 103 stacje transformatorowe 15/04 kV, z czego 93 napowietrznych i 10 wnetrzowych.

7. Gospodarka komunalna

Zaopatrzenie w wodę odbywa się poprzez systemy wodociągów zbiorowych oraz indywidualne studnie kopane i wiercone. Wody czerpane są głównie z poziomu czwartorzędowego. Na terenie miasta i gminy jest 10 ujęć wody dla wodociągów zbiorowych. Ujęcie w Mogielnicy ze stacją uzdatniania wody o wydajności ok. 3 tys. m³/d zaopatruje w wodę mieszkańców Mogielnicy, Kaplina, Gracjanowa, Izabelina, Jastrzębi i Otałęży, Wężowca, Brzostowca, Pączewa, Dębnowoli, Dziarnowa, Otałążki i Borowego. Ujęcie w Michałowicach o wydajności 165 m³/d obsługuje miejscowości: Michałowice, Stamirowice i Świdno. Ujęcie w Wodzicznej obsługuje także wsie Marysin i Dziunin, a jego wydajność wynosi 105 m³/d. Ujęcie w Pawłowicach o wydajności 576 m³/d dostarcza wodę mieszkańcom tylko tej wsi, podobnie jak ujęcie w Tomczycach o wydajności 145 m³/d. Istnieją duże rezerwy wody z tych dwóch ujęć do wykorzystania po rozbudowie sieci wodociągowej w sąsiednich miejscowościach.

Łącznie ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzysta około 80% mieszkańców miasta i gminy Mogielnica. Planowana jest dalsza rozbudowa wodociągów w najbliższych latach. Szczegółowy program podano w dalszej części opracowania.

Niedawno oddano do użytku zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków w Mogielnicy. Obecnie około 90% obszaru Mogielnicy jest skanalizowana. W ostatnich latach wybudowano kanalizację w m. Izabelin, Jastrzębia, Górki, Dylew, Dalboszek, Kozietyły Nowe. Przewidywana jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy m. in. w m. Otałążka, Wodziczna, Marysin, Głowczyn, Głowczyn Towarzystwo, Brzostowiec, Pączew, Wólka Gostomska, Popowice, Pawłowice, Dziarnów, Borowe, Dębnowola, Ługowice, Ślepowola, Dziunin, Marysin, Miechowice, Tomczyce, Stryków, Kobiecin, Kozietyły i kontynuacja w m. Kozietyły Nowe.

Okolo 70% mieszkańców miasta i gminy korzysta z gazu przewodowego. System sieci przewodów średnioprężnych jest podłączony do gazociągu wysokoprężnego relacji Lubienia-Sękocin poprzez stacje redukcyjne w Fałęcicach i Zaborówku na terenie sąsiednich gmin. Długość sieci jest szacowana na około 68 km, a roczne zużycie gazu w gospodarstwach domowych (800 odbiorców) na około 2,72 mln m³. W planach jest dalsza rozbudowa sieci

gazowej. Na terenie gminy i miasta Mogielnica nie ma centralnego systemu zaopatrzenia w ciepło. Lokalne kotłownie ogrzewają szkoły i inne obiekty. W budynkach jednorodzinnych funkcjonują najczęściej piece gazowe lub węglowe.

8. Turystyka, agroturystyka i wypoczynek

Mogielnica należy do jednych z najstarszych miast na Mazowszu. Prawa miejskie otrzymała w roku 1317, a pierwsza wzmianka historyczna o tej miejscowości pochodzi z roku 1249. W XV i XVI w. rozwijało się tu sukiennictwo i handel tym towarem ze Śląskiem. Upadek miasta następuje po potopie szwedzkim. Rozkwit miasta nastąpił w XIX w. w wyniku rozwoju rzemiosła i handlu. Prawa miejskie Mogielnica utraciła w roku 1869, a ponownie odzyskała w roku 1919.

Rynek położony w centralnym miejscu miasta tworzy układ zabytkowy. Na terenie miasta znajduje się kilka zabytkowych obiektów o interesującej architekturze. Są to: ratusz w pierzei rynku, kościół parafialny p.w. św. Floriana, drewniany kościół p.w. Św. Trójcy, strażnica pożarowa przy placu Poświętne 13, oraz cmentarz żydowski. Na terenie gminy do interesujących obiektów zabytkowych należą: dwór murowany wraz z parkiem w miejscowości Jastrzębia Stara, kościół parafialny w Michałowicach łącznie z cmentarzem przykościelnym, zespół parkowo-pałacowy w Świdnie, park krajobrazowy w Tomczycach, zespół dworsko-parkowy w Ślepowoli, dwór murowany w Wodzicznej, dwór murowany i park w Dylewie oraz zespół pałacowo-parkowy w Kozietułach Nowych.

Na terenie miasta i gminy występują stanowiska archeologiczne, ale rozpoznanie archeologiczne tego terenu jest słabe. Dotychczas znanych jest tylko 12 stanowisk. Jednym z ciekawszych stanowisk jest ośrodek kultu pogańskiego w Otałężce, szczegółowo opisany przez archeologów.

Interesujące obiekty przyrodnicze i wysokie walory krajobrazowe doliny Pilicy, Mogielanki i innych fragmentów gminy, zachęcają do zwiedzania przez turystów zainteresowanych nie tylko kulturą i zabytkami. Całoroczną bazę noclegową zapewniają strażnice OSP, dom weselny „Wodnik” a całodzienne wyżywienie restauracja „Mogielanka”, „U niedźwiedzia” w Mogielnicy. Wakacyjne noclegi mogą być organizowane w szkołach podstawowych w Kozietułach, Michałowicach, Brzostowcu, Borowem i w Mogielnicy. W miejscowości Tomczyce nad Pilicą znajduje się pole namiotowe. Rozwijają się gospodarstwa agroturystyczne.

Życie kulturalne w Mogielnicy jest organizowane głównie przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury prowadzący m.in. młodzieżową orkiestrę dętą o ponad 100-letniej tradycji. Od lat 20. XX w. działa Klub Sportowy „Mogielanka” prowadzący aktualnie dwie sekcje piłki nożnej i siatkowej, skupiający około 150 zawodników w różnym wieku. Kompleks sportowy z odkrytym basenem w Mogielnicy wraz z sąsiadującym boiskiem KS Mogielanka oraz pełnowymiarową halą sportową przy ZSO w Mogielnicy oferuje dostęp do uprawiania różnych dyscyplin m. in.: piłka nożna, siatkowa, tenis ziemny, piłka koszykowa, siatkówka plażowa, pływanie, tenis stołowy, ringo, dyscypliny lekkoatletyczne. Zagospodarowany rekreacyjnie zalew w Mogielnicy to miejsce aktywnego wypoczynku mieszkańców miasta i okolic.

9. Rynek pracy

Głównym źródłem utrzymywania się ludności nadal pozostaje rolnictwo. Na terenach wiejskich z rolnictwa utrzymywało się około 60% ludności, natomiast w Mogielnicy około 15%. Ze źródeł pozarolniczych utrzymywało się 64% ludności miasta i 20% ludności wsi, natomiast ze źródeł niezarobkowych (emeryci, renciści) odpowiednio 18 i 14%.

W roku 2014 na terenie było zarejestrowanych 542 podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON, z czego w sektorze 25 w sektorze rolniczym, 70 w przemysłowym i 55 w budownictwie. Wskaźnik liczby jednostek gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. ludności wynosił 605. Większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Firmy najczęściej prowadzą działalność związaną z handlem i naprawą pojazdów samochodowych oraz przetwórstwem przemysłowym.

10. Aktualny stan gospodarki

Oprócz rolnictwa, które jest dominującą gałęzią gospodarki w gminie Mogielnica, bardzo dobrze rozwija się sadownictwo oraz produkcja owoców miękkich, pieczarek i boczniaka oraz szkółkarstwo. Aktywną działalność prowadzą grupy produkcyjne. Na terenie gminy rozwija się także handel obwoźny i detaliczny (około 60 sklepów), usługi transportowe i budowlane różnych branż. Rozwijane są takie branże jak garbarstwo oraz turystyka. Ważną rolę odgrywa przetwórstwo rolno-spożywcze. Do większych zakładów produkcyjnych na terenie miasta i gminy Mogielnica należą:

- Zakład Przemysłu Cukierniczego „Iga” - produkcja wyrobów cukierniczych
- Przedsiębiorstwo Produkcyjne „OLA” – produkcja wyrobów cukierniczych.
- Zakład Przetwórstwa Owoców „ARED” w Mogielnicy.
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „JAG” w Mogielnicy –
- Zakład „Dohler” Sp. z o.o. z udziałem zagranicznym w Kozietałach Nowych – produkcja koncentratów owocowych.
- Zakład „REFRESCO” Sp. z o.o. – produkcja napojów bezalkoholowych.
- ZPC „DOMIT” w Mogielnicy – zakład cukierniczy.
- Kluthe Poland Sp. z o.o. w – chemia gospodarcza.
- Piekarnia „ANMAR” w Mogielnicy.
- Stacja paliw w Mogielnicy oraz stacja paliw w Kozietałach Nowych.

11. Inwestycje i finanse

Roczne dochody miasta i gminy wynoszą około 26 mln zł. Z kwoty tej dużą część pochłaniają wydatki bieżące związane z utrzymaniem szkolnictwa, administracji gminnej i inne. Główne wydatki inwestycyjne w ostatnich latach dotyczyły takich inwestycji jak modernizacja stacji uzdatniania wody w Mogielnicy oraz rozbudowa komunalnej oczyszczalni ścieków i budowa kompleksu sportowego przy publicznej szkole podstawowej w Mogielnicy. W latach 2015-2025 przewidywanych jest wiele inwestycji, których koszty będą pokrywane w większości ze środków pozabudżetowych gminy (fundusze celowe Unii Europejskiej i inne fundusze wsparcia).

III. ANALIZA MOCNYCH I SŁABYCH STRON MIASTA I GMINY, SZANSE I ZAGROŻENIA

Miasto i gmina Mogielnica tworzące jedną strukturę samorządową są położone w południowej części województwa mazowieckiego, w południowo-zachodniej części powiatu grójeckiego. Województwo mazowieckie ze względu na centralne położenie oraz obecność stolicy kraju charakteryzuje się wysoką atrakcyjnością inwestycyjną, głównie jednak w Warszawie i na jej obrzeżach. Większość województwa ma charakter rolniczy, natomiast powiat grójecki wyróżnia się na tle kraju i województwa mazowieckiego dobrym rozwojem sadownictwa. Podobny charakter posiada gmina Mogielnica, w której rozwija się zarówno tradycyjne rolnictwo (w południowej części gminy), jak też sadownictwo (głównie w części północnej). Charakterystyczne dla tej gminy są typowe problemy gmin wiejskich np., słabo rozwinięta infrastruktura techniczna, niewysokie dochody mieszkańców, brak dużych inwestycji.

Analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń dla miasta i gminy Mogielnica ma na celu właściwe prognozowanie dalszych kierunków rozwoju i budowanie planu strategicznego oraz stworzenie szans na wzmocnienie silnych stron i ograniczenie istniejących i potencjalnych zagrożeń.

MOCNE STRONY MIASTA I GMINY MOGIELNICA

- wieloletni rozwój sadownictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego,
- duże walory środowiska naturalnego (dolina Pilicy, dolina Mogielanki),
- korzystne położenie niedaleko siedziby powiatu i stolicy kraju oraz dobre połączenia komunikacyjne z tymi ośrodkami,
- duży potencjał produkcyjny rolnictwa i sadownictwa,
- bliski rynek zbytu produktów rolnych i sadowniczych – Warszawa, Radom, Grójec, Warka),
- duży niewykorzystany potencjał ludzki,
- dobra jakość gleb oraz dobre warunki klimatyczne do rozwoju rolnictwa i sadownictwa
- możliwość dalszej gazyfikacji miasta i gminy,
- szybki rozwój telekomunikacji,
- dobre i bezawaryjne zaopatrzenie w energię elektryczną,
- ciekawe i liczne zabytki oraz tereny rekreacyjne (m.in. zalew na Mogielance, zespoły dworskie i pałacowe, dolina Pilicy i Mogielanki),
- dobry stan środowiska naturalnego,
- dobrze rozwinięta sieć dróg,
- uchwalone i aktualnie aktualizowane „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Mogielnica”.

SŁABE STRONY MIASTA I GMINY MOGIELNICA

- ekstensywna rozdrobniona i mało powierzchniowa produkcja rolna ograniczająca się w dużej mierze do upraw zbożowych i ziemniaków (w południowej części gminy),
- mały potencjał finansowy w stosunku do potrzeb,
- wysoki poziom zatrudnienia w rolnictwie, znaczny stopień bezrobocia agrarnego,
- mało miejsc pracy poza rolnictwem - słabo rozwinięty sektor przemysłowo - usługowy,
- brak kapitału rodzimego i zewnętrznego,
- odpływ wykwalifikowanej kadry do dużych ośrodków miejskich,
- brak oczyszczalni ścieków i niskie skanalizowanie terenów wiejskich,
- słaby stan techniczny dróg,
- położenie poza jednym z głównych szlaków komunikacyjnych kraju (S7),
- brak obwodnicy dla miasta Mogielnica w ciągu drogi wojewódzkiej,
- niewystarczający rozwój infrastruktury zaopatrzenia w gaz ziemny oraz słabo rozbudowana sieć kanalizacyjna.

SZANSE MIASTA I GMINY MOGIELNICA

- szybszy rozwój infrastruktury technicznej (kanalizacja, wodociąg, gazociąg, poprawa stanu technicznego dróg),
- współpraca z sąsiednimi gminami w celu realizacji wspólnych inwestycji,
- perspektywa wykorzystania środków Unii Europejskiej do poprawy infrastruktury,
- możliwości uzyskania dopłat bezpośrednich dla rolników ze środków Unii Europejskiej,
- rozwój rolnictwa ekologicznego,
- rozwój turystyki w tym zwłaszcza agroturystyki,
- sąsiedztwo doliny Pilicy i w przyszłości Parku Krajobrazowego Doliny Pilicy,
- integrowanie społeczności lokalnej.

ZAGROŻENIA DLA MIASTA I GMINY MOGIELNICA

- stopniowy odpływ ludności w wieku produkcyjnym,
- brak stabilnej polityki rządu w stosunku do obszarów wiejskich i rolnictwa,
- brak zainteresowania inwestorów,
- obniżenie tempa rozwoju gospodarczego,
- często zmieniające się uregulowania prawne,
- ograniczenia w możliwościach pozyskania dodatkowych środków na rozwój infrastruktury,
- zagrożenia powodziowe w dolinie Pilicy.
- brak atrakcyjnych miejsc do inwestowania

Z wyżej przedstawionej analizy wynika, że istnieje możliwość rozwoju dochodowego rolnictwa i sadownictwa, ze względu na bliskie rynki zbytu i dobry stan środowiska naturalnego. Są także duże możliwości dalszego rozwoju turystyki oraz innych usług dla ludności. Największym zagrożeniem dla gminy jest odpływ ludności w wieku produkcyjnym związany ze złą sytuacją na rynku pracy oraz sytuacją w rolnictwie i brakiem rozwiązań na szczeblu centralnym oraz brakiem miejsc pracy dla młodych. Postępujące ubożenie środowiska wiejskiego może prowadzić do degradacji w sferze społecznej oraz w sferze infrastruktury technicznej.

W obecnej dobie przemian gospodarczych konieczne są wyższe kwalifikacje w zakresie zarządzania i marketingu w celu dostosowania rolnictwa do zwiększających się wymagań jakościowych oraz wychodzenia naprzeciw zgłaszanemu popytowi. Zdecydowanie wyższe kwalifikacje konieczne są w rolnictwie w zakresie produkcji rolnej.

IV. WIZJA ROZWOJU GMINY

Rozwój jednostki samorządowej determinowany jest wieloma czynnikami. Uwarunkowania przyrodnicze, gospodarcze, społeczne, położenie w układzie administracyjnym i komunikacyjnym oraz inne, zdeterminowały dotychczasowy kierunek rozwoju miasta i gminy Mogielnica, w których dominuje drobna wytwórczość i usługi (miasto) oraz rolnictwo i sadownictwo (tereny wiejskie). Nie powstały tu większe zakłady przemysłowe. Próby lokalizacji w latach 1999-2012 dużych zakładów produkcyjnych ze względu na protesty mieszkańców zakończyły się fiaskiem. Inwestorzy zniechęceni protestami nie zainwestowali w budowę nowoczesnego zakładu przetwarzania odpadów w Brzostowcu, zakładu produkcji chemii gospodarczej w Strykowie, budowy farm wiatrowych w rejonie Jastrzębi Starej i Michałowic, ogniw fotowoltaicznych w Ługowicach. Nie zaoferowano inwestorowi gruntów pod budowę parku zabaw na Dąbrowie. Jedyne inwestor, który zamierza aktualnie wybudować zakład przetwórstwa owocowo-warzywnego w Brzostowcu napotyka trudności.

Główny kierunek rozwoju prawdopodobnie utrzyma się, wzmocnieniu ulegną – obok już rozwijanych – takie dziedziny jak różnego rodzaju usługi dla podróżnych i szeroko rozumiana turystyka. Należy jednocześnie pamiętać, że przy współczesnych możliwościach transportowych oraz gwałtownym rozwoju telekomunikacji, inwestorzy poszukują terenów nie tylko w bezpośrednim sąsiedztwie dużych aglomeracji miejskich, ale także poza nimi. Takie szanse posiada także gmina Mogielnica, szczególnie po modernizacji i rozbudowie dróg i innych elementów infrastruktury.

Wizja dalszego rozwoju miasta i gminy Mogielnica powinna uwzględniać przede wszystkim obecne uwarunkowania, możliwości dalszego rozwoju wynikające z tych uwarunkowań oraz szanse jakie stwarza wejście Polski do Unii Europejskiej. W dużym skrócie można je określić w sposób następujący:

1. Stwarzanie warunków do rozwoju rolnictwa i sadownictwa:
 - zmiana struktury gospodarstw - duże gospodarstwa specjalistyczne oraz małe rodzinne,
 - organizacja rolnictwa i sadownictwa np. poprzez powstawanie kolejnych grup producenckich,
 - rozwój miejsc pracy w branżach pozarolniczych,
 - wykorzystanie bliskiego położenia rynków zbytu,
 - poprawa jakości surowca,
 - wprowadzanie nowych opłacalnych specjalizacji produkcji rolnej np. rolnictwo ekologiczne,
2. Możliwości związane z wejściem Polski do Unii Europejskiej:
 - uzyskanie środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
 - wykorzystanie kapitału zewnętrznego,
3. Wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa historyczno-kulturowego dla rozwoju funkcji turystycznych oraz rozbudowa infrastruktury technicznej.
4. Poprawa jakości środowiska naturalnego.
5. Rozwój przedsiębiorczości i społeczności lokalnych.

V. OKREŚLENIE CELÓW OPERACYJNYCH STRATEGII ROZWOJU MIASTA I GMINY MOGIELNICA

W strategii rozwoju miasta i gminy Mogielnica wyznaczono **4** cele strategiczne (programy), w ich ramach **32** cele operacyjne (projekty) oraz – w ramach projektów – **124** zadania (od jednego do 21 zadań w jednym projekcie). Poszczególne cele strategiczne określono w następujący sposób:

- I. Aktywizacja rozwoju ekonomicznego miasta i gminy ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa.
- II. Ochrona środowiska i tworzenie warunków do rozwoju turystyki i agroturystyki.
- III. Poprawa jakości życia mieszkańców.
- IV. Aktywizacja działalności kulturalnej i kształtowanie wizerunku gminy.

W ramach programu „**Aktywizacja rozwoju ekonomicznego miasta i gminy ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa**” wyznaczono **7 projektów oraz 18 zadań**. Są to:

- I.1. Prowadzenie marketingu – reklama możliwości inwestowania w gminie oraz pozyskanie inwestorów (5 zadań).
 - I.1.1 Opracowanie materiałów promocyjnych na stronach internetowych miasta i gminy. 2016
 - I.1.2 Opracowanie estetycznych i jasno sformułowanych ofert dla inwestorów. Zadanie ciągle
 - I.1.3 Przygotowanie materiałów promocyjnych gminy. 2016-2025
 - I.1.4 Udział gminy jako promotora przedsiębiorczości na targach i wystawach. 2016-2025
 - I.1.5 Promocja możliwości korzystania z funduszu unii europejskiej Zadanie ciągle
- I.2. Prowadzenie polityki preferencji dla podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą lub tworzących nowe miejsca pracy (1 zadanie).
 - I.2.1. Podjęcie uchwały w sprawie preferencji dla określonych podmiotów gospodarczych i tworzących nowe miejsca pracy. Corocznie
- I.3. Udostępnienie terenów dla rozwoju działalności gospodarczej (2 zadania).
 - I.3.1 Przystąpienie do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 2015-2017
 - I.3.2 Wykorzystanie możliwości zbycia, oddania w użytkowanie wieczyste, najem lub dzierżawę własności komunalnej. Zadanie ciągle
- I.4. Łagodzenie skutków bezrobocia w gminie – współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy (1 zadanie).
 - I.4.1. Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych. Zdanie ciągle

I.5. Podnoszenie poziomu rolnictwa (2 zadania).

I.5.1 Organizowanie szkoleń rolników. 2016-2025

I.5.2 Pomoc w korzystaniu z kredytów na inwestycje w gospodarstwach rolnych oraz uzyskiwaniu pomocy z funduszy europejskich. Zadanie ciągle

I.6. Utworzenie nowych grup producenckich (5 zadań).

I.6.1 Szkolenie rolników, którzy są zainteresowani udziałem w grupie producenckiej. 2016-2020

I.6.2 Powołanie zespołu inicjatywnego dla każdej z grup. 2016

I.6.3 Określenie formy prawnej i przygotowanie statutu. 2016

I.6.4 Rejestracja grupy w sądzie. 2016

I.6.5 Pomoc organizacyjno-prawna Urzędu Gminy. 2016-2020

I.7. Stymulowanie rozwoju rolnictwa ekologicznego (2 zadania).

I.7.1. Nawiązywanie współpracy ze stowarzyszeniem gospodarstw ekologicznych EKOLAND. 2016-2018

I.7.2 Organizacja szkoleń dla rolników chcących przestawić swoje gospodarstwa na gospodarstwa ekologiczne. 2016-2020

W ramach programu „**Ochrona środowiska i tworzenie warunków do rozwoju turystyki i agroturystyki**” wyznaczono **9 projektów i 23 zadania**:

II.1. Uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi (3 zadania).

II.1.1 Likwidacja “dzikich” wysypisk śmieci zlokalizowanych w różnych miejscowościach gminy. 2016-2025

II.1.2 Edukacja: konkursy, ulotki. 2015-2025

II.2. Realizacja systemów oczyszczania ścieków i kanalizacji na terenie gminy (6 zadań).

II.2.1 Budowa oczyszczalni przydomowych dla zabudowy rozproszonej na terenie całej gminy. 2016-2025

II.2.2 Budowa oczyszczalni ścieków w Brzostowcu. 2016-2018

II.2.3 Budowa kanalizacji na terenie gminy Mogielnica (Otałużka, Dziarnów, Borowe, Dębnowola, Świdno, Michałowice, Stamirowice, Tomczyce i Kolonia Tomczyce, Ługowice, Wólka Gostomska, Brzostowiec, Pączew, Ślepowola, Stryków, Wężowiec, Otałuż Dolna, Otałuż Górna, Dąbrowa, Pawłowice, Miechowice, Głowczyn, Towarzystwo Głowczyn, Popowice, Dobiecin, Marysin, Dziunin, Kaplin, Jastrzębia, Gracjanów, Wodziczna, Kozietyły Nowe i Kozietyły). 2015-2025

II.2.4 Budowa kanalizacji burzowej w Mogielnicy. 2016-2020

II.2.5 Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków. Ciągle

- II.3. Ochrona powietrza atmosferycznego (1 zadanie).
 - II.3.1 Modernizacja kotłowni z zastosowaniem pomp ciepła oraz termomodernizacja w SP ZOZ w Mogielnicy. 2016-2025

- II.4. Opracowanie i wdrożenie programu zalesień na terenie gminy (2 zadania).
 - II.4.1 Realizacja programów rolno-środowiskowych. 2015-2025
 - II.4.2 Realizacja zalesień na terenie gminy 2015-2025

- II.5. Utworzenie ekologicznego systemu obszarów chronionych (3 zadania).
 - II.5.2 Utworzenie użytków ekologicznych i pomników przyrody zgodnie z opracowaniem „Rozpoznanie walorów przyrodniczych Gminy Mogielnica”. 2016-2025
 - II.5.3 Odtworzenie siedlisk ptaków na plażach w dolinie Pilicy 2016-2025.

- II.6. Tworzenie kompleksów indywidualnej zabudowy wypoczynkowej (2 zadania).
 - II.6.1 Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów nadpilicznych. 2016-2025
 - II.6.2 Popularyzacja możliwości realizacji zabudowy wypoczynkowej wśród ludności miast poprzez utworzoną stronę internetową oraz wydawnictwa. Zadanie ciągłe

- II.7. Adaptacja remiz strażackich pod bazę noclegową (2 zadania).
 - II.7.1 Adaptacja remiz strażackich z przeznaczeniem na miejsca noclegowe. 2016-2020
 - II.7.2 Promocja turystyczna gminy. 2015-2025

- II.8. Uatrakcyjnienie zagospodarowania terenu projektowanego parku krajobrazowego i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Dolina Mogielanki oraz obszarów Natura 2000 (2 zadania).
 - II.8.1 Wykonanie ścieżek edukacyjnych. 2016-2025
 - II.8.2 Wykonanie miejsca odpoczynku wzdłuż ciągów pieszego i rowerowego, 2017-2018

- II.9. Podjęcie działań informacyjno-organizacyjnych dotyczących rozwoju agroturystyki i promocja agroturystyki jako dodatkowego źródła dochodu rolników (5 zadań).
 - II.9.1 Szkolenie dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności agroturystycznej. 2016-2020
 - II.9.2 Stworzenie grupy wsparcia dla osób rozpoczynających działalność agroturystyczną. 2016-2020
 - II.9.3 Zorganizowanie wyjazdów chętnych osób do wsi agroturystycznych. 2016-2025
 - II.9.4 Informacja o gminie i jej ofercie turystycznej i agroturystycznej (folder,

internet). Zadanie ciągle

II.9.5 Wspieranie udziału gospodarstw agroturystycznych gminy w targach i jarmarkach agroturystycznych. 2016-2025

Program „**Poprawa jakości życia mieszkańców**” obejmuje 12 projektów obejmujących m.in. budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz dalsza gazyfikacja gminy, modernizacja dróg, wymiana sieci elektroenergetycznych, poprawa bazy materialnej służby zdrowia, ochrona przeciwpożarowa, pomoc społeczna i szkolnictwo. Program ten obejmuje następujące projekty (75 zadań):

III.1. Budowa sieci wodociągowej (13 zadań).

III.1.1 Budowa wodociągu do Ślepowoli 2016-2020

III.1.2 Budowa wodociągu w Ługowicach 2016-2021.

III.1.3 Budowa wodociągu do Popowic 2016-2025

III.1.4 Budowa wodociągu Główczyn, Główczyn-Towarzystwo. 2016-2025

III.1.5 Budowa wodociągu do Dobiecina 2016-2025.

III.1.6 Budowa wodociągu do Strykowa. 2016-2025

III.1.7 Budowa Stacji uzdatniania wody w Kozietałach Nowych 2016-2018.

III.1.8 Budowa wodociągu w Kozietałach. 2017-2020

III.1.9 Budowa wodociągu Dziunin-Główczyn. 2020

III.1.10 Budowa wodociągu Dąbrowa - Wężowiec 2025

III.1.11 Budowa wodociągu Brzostowiec-Ługowice. 2025

III.1.12 Budowa wodociągu Stryków-Michałowice. 2025

III.1.13 Budowa wodociągu Izabelin-Dylew. 2025

III.2. Gazyfikacja gminy (1 zadanie).

III.1. Budowa gazociągu w południowej części gminy Mogielnica

III.3. Poprawa stanu oświetlenia dróg (1 zadanie).

III.3.1 Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie gminy na drogach gminnych. 2016-2025

III.4. Modernizacja drogi wojewódzkiej w Mogielnicy (3 zadania).

III.4.1 Modernizacja kompleksowa (nawierzchnia, chodnik) drogi wojewódzkiej od Mogielnicy do granicy z Nowym Miastem n. Pilicą. 2016-2018

III.4.2 Budowa ciągu pieszego Brzostowiec-Wólka Gostomska. 2016-2018

III.5.3 Budowa ciągu pieszego Izabelin -Mogielnica. 2016-2018

III.5. Modernizacja i przebudowa dróg i mostów powiatowych (15 zadań).

III.5.1 Budowa ścieżki rowerowej Mogielnica – Dębnowola, wzdłuż drogi powiatowej 2016-2025.

- III.5.2 Budowa ścieżki rowerowej Mogielnica - Tomczyce, wzdłuż drogi powiatowej 2016-2025.
- III.5.3 Modernizacja drogi Tomczyce Kolonia - Ślepowola. 2016-2018.
- III.5.4 Modernizacja drogi powiatowej Tomczyce - Ulaski Stamirowskie 2016-2018.
- III.5.5 Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej w Tomczycach 2016-2020
- III.5.6 Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Borowe - Dębnowola 2016-2015.
- III.5.7 Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej w Dziuninie. 2016-2025
- III.5.8 Modernizacja drogi powiatowej Stryków - Świdno 2016-2018
- III.5.9 Modernizacja drogi powiatowej Otałążka-Dziarnów 2016-2018.
- III.5.10 Modernizacja drogi powiatowej Popowice - Dobiecin 2016-2017
- III.5.11 Modernizacja drogi powiatowej Popowice - Miechowice 2016-2019.
- III.5.12 Budowa betonowego mostu w ciągu drogi powiatowej w Głowczynie. 2018.
- III.5.13 Budowa drogi powiatowej Tomczyce - Gostomia 2017-2018
- III.5.14 Modernizacja drogi powiatowej Mogielnica-Dziunin. 2020-2025
- III.5.15. Modernizacja drogi powiatowej w Miechowicach 2019-2025

III.6. Modernizacja i przebudowa chodników w ciągach ulic i dróg powiatowych w gminie Mogielnica (4 zadania).

- III.6.1 Budowa chodnika na drodze powiatowej ul. Dziarnowskiej. 2016
- III.6.2 Budowa chodnika na drodze powiatowej ul. Krakowskie Przedmieście. 2017
- III.6.3 Budowa chodnika na powiatowej ul. Zagańczyka. 2018
- III.6.4 Budowa oświetlenia ulicznego w ciągu drogi powiatowej Tomczyce - Stamirowice 2016-2018.

III.7. Przebudowa dróg gminnych (21 zadań).

- III.7.1 Modernizacja nawierzchni Popowice-Zaborze. 2018
- III.7.2 Budowa drogi Otałąż Dolna-Otałążka. 2016-2018
- III.7.3 Budowa drogi Mogielnica –Dąbrowa. 2016-2018
- III.7.4 Budowa drogi na Dąbrowie. 2016-2018
- III.7.5 Budowa drogi w kierunku Dąbrowa Kłopotczyn 2016-2018.
- III.7.6 Budowa drogi Jastrzębia Stara - Borowe 2016-2018
- III.7.7 Budowa drogi Wodziczna-Dalboszek 2016-2018
- III.7.8 Budowa dróg w alei I, II, III, IV, V, VI, VII na Izabelinie. 2016-2025
- III.7.9 Budowa drogi Jastrzębia Nowa-Dylew. 2016-2018
- III.7.10 Budowa drogi w Borzostowcu. 2016-2018
- III.7.11 Budowa drogi Otałążka - Jastrzębia Stara 2016-2020.
- III.7.12 Budowa drogi Głowczyn - Miechowice 2016-2018.
- III.7.13 Budowa drogi Odcinki Dylewskie - Dylew 2016-2018.
- III.7.14 Budowa drogi Wólka Gostomska-Gostomia. 2020-2025
- III.7.15 Budowa drogi Tomczyce-Ulaski Gostomskie. 2020-2025
- III.7.16 Budowa drogi Dębnowola - Osuchów. 2020-2025
- III.7.17 Budowa drogi Borowe - Emilin. 2020-2025

- III.7.18 Budowa drogi Kozietyły-Roztworów. 2020-2025
 - III.7.19 Modernizacja drogi Wodziczna-Nowy Dylew. 2020-2025
 - III.7.20 Modernizacja drogi Tomczyce-Kol. Tomczyce. 2020-2025
 - III.7.21. Budowa drogi w Jastrzębi Starej. 2020-2025.
- III.8. Poprawa bazy materialnej służby zdrowia (2 zadania).
- III.8.1 Zakup sprzętu medycznego dla SPZOZ. 2016-2025
 - III.8.2 Zestaw komputerowy dla służby zdrowia. 2016-2018
- III.9. Poprawa ochrony przeciwpożarowej (4 zadania).
- III.9.1 Zakup samochodu bojowego dla OSP Mogielnica wraz z wyposażeniem ochrony przeciw powodziowej. 2016-2018
 - III.9.2 Organizacja Gminnych zawodów pożarniczych. 2015-2025
 - III.9.3 Organizacja halowych zawodów piłkarskich dla drużyn strażackich. Corocznie
 - III.9.4 Aktywizacja środowiska lokalnego. 2015-2025
- III.10. Modernizacja sieci strażnic OSP, świetlic i szkół (3 zadania).
- III.10.1 Dokończenie remontu strażnicy OSP Popowice. 2016-2018
 - III.10.2 Remont świetlicy wiejskiej w budynku OSP Dylew 2016-2018
 - III.10.3 Termomodernizacja budynków PSP Nr2 w Borowem, Brzostowcu, Michałowicach. 2016-2025
- III.11. Powszechnie usługi pomocy społecznej (4 zadania).
- III.11.1 Stworzenie systemu opieki nad osobami bezdomnymi oraz znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji mieszkaniowej. 2016-2025
 - III.11.2 Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej. 2016-2025
 - III.11.3 Wprowadzenie systemów opieki nad niepełnosprawnymi z terenu gminy zgodnie z przyjętym programem „Gmina przyjazna dla niepełnosprawnych”. 2016-2025
 - III.11.3 Aktywizacja środowiska lokalnego. 2016-2025
- III.12. Racjonalne tworzenie sieci szkół (4 zadania).
- III.12.1 Budowa kompleksu boisk przy ZSO w Mogielnicy. 2016-2020
 - III.12.2 Budowa sali gimnastycznej przy PSP w Borowem. 2016-2025
 - III.12.3 Budowa sali gimnastycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Mogielnicy 2016-2020
 - III.12.4. Budowa placu zabaw przy PSP w Borowem 2016-2020.

W ramach programu „**Aktywizacja działalności kulturalnej i kształtowanie wizerunku gminy**” wyznaczono 4 projekty (16 zadań):

- IV.1. Organizacja i wspieranie działalności kulturalnej i oświatowej (10 zadań).
- IV.1.1 Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (organizacja konkursów i imprez gminnych).
Zadanie ciągle

- IV.1.2 Wspieranie Młodzieżowej Orkiestry Dętej. Zadanie ciągle
- IV.1.3 Organizacja imprez promujących walory gminy „Wiosna Mogielnicka”, Pożegnanie Lata, Gminny Sylwester, Dożynki Gminne. Corocznie
- IV.1.4 Wspieranie Klubu Sportowego KS Mogielanka, tworzenie nowych sekcji, organizacja zawodów sportowych. Corocznie
- IV.1.5 Biblioteka Samorządowa. Ciągłe
- IV.1.6 Wspieranie zespołów folklorystycznych. Zadanie ciągle wg potrzeb
- IV.1.7 Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Kozietułach Nowych 2016-2018
- IV.1.8 Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Strykowie 2016-2018
- IV.1.9 Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Ślepowoli 2016-2018
- IV.1.10 Organizacja obchodów 700-lecia nadania praw miejskich dla miasta Mogielnica 2017.

IV.2. Aktywizacja społeczności lokalnych do prac społecznych porządkujących zagospodarowanie wsi (1 zadanie).

IV.2.1 Współfinansowanie zadań porządkujących zagospodarowanie wsi (dwukrotnie w ciągu roku organizowane sprzątanie gminy wspólnie z ZGKiM, urządzenie zieleni na miejskim skwerze, sadzenie drzewek na ulicach, przy szkołach, zagospodarowanie terenów wokół zalewu w Mogielnicy (wspólnie z Kołem Wędkarskim Karaś). Zadanie ciągle

IV.3. Urządzanie konkursów na poprawę estetyki gminy (4 zadania).

IV.3.1 Organizowanie konkursów na najlepiej urządzony „Zielony ogródek w mieście i na wsi”. Corocznie

IV.3.2 Organizowanie konkursu na najczystsza i najbardziej estetyczna wieś. Corocznie

IV.3.3 Organizacja konkursu dla szkół „Sprzątamy Gminę”. Corocznie

IV.3.4 Organizacja szkolnego konkursu „Zielona Gmina”. Corocznie

IV.4. Rozwój współpracy z innymi gminami (1 zadanie).

IV.4.1 Współpraca z gminami w ramach Stowarzyszenia „Wszyscy Razem”. Corocznie

Opracowana strategia rozwoju miasta i gminy Mogielnica obejmuje 32 projekty i 132 zadania zawiera większość zagadnień i problemów gospodarczych i społecznych. Ich realizacja planowana na lata 2015-2025 pozwoli na znaczną poprawę warunków bytowych ludności, wzrost rozwoju gospodarczego gminy, rozwój turystyki i rekreacji, lepszą ochronę środowiska naturalnego i poprawę wizerunku miasta i gminy. Wyznaczone w ramach 4 programów strategicznych projekty realizacyjne można podzielić, pod względem ich czasu realizacji, na krótkoterminowe (realizowane w przeciągu 1-5 lat) oraz długoterminowe, realizowane w sposób ciągły w latach 2015-2020 lub planowane do wykonania w drugim okresie realizacji strategii, tj. po roku 2020.

VI. OKREŚLENIE ZADAŃ W PERSPEKTYWIE KRÓTKOTERMINOWEJ

Jak przyjęto powyżej, zadania krótkoterminowe będą realizowane w czasie od jednego do 5 lat, w okresie 2015-2020 (niektóre zadania łącznie z rokiem 2015). Jest to podział umowny, ale wygodny do praktycznego zastosowania, chociażby ze względu na większe możliwości przewidywania wydatków na poszczególne cele, zgodnie z możliwościami budżetu gminy oraz pozyskiwania środków zewnętrznych.

Poniżej podano planowane zadania krótkoterminowe w ramach opracowanej strategii rozwoju miasta i gminy Mogielnica oraz rok (lata) ich realizacji. W perspektywie krótkoterminowej przewiduje się do realizacji 80 zadań.

1. Opracowanie materiałów promocyjnych na stronach Internetowych miasta i gminy. 2016
2. Przystąpienie do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. 2015-2017
3. Szkolenie rolników, którzy są zainteresowani udziałem w grupie producenckiej. 2016-20
4. Powołanie zespołu inicjatywnego dla każdej z grup. 2016
5. Określenie formy prawnej i przygotowanie statutu. 2016
6. Rejestracja grupy w sądzie. 2016
7. Pomoc organizacyjno-prawna Urzędu Gminy. 2016-2020
8. Nawiązywanie współpracy ze stowarzyszeniem gospodarstw ekologicznych EKOLAND. 2016-2018
9. Organizacja szkoleń dla rolników chcących przestawić swoje gospodarstwa na gospodarstwa ekologiczne. 2016-2020
10. Likwidacja "dzikich" wysypisk śmieci zlokalizowanych w różnych miejscowościach gminy. 2016-2025
11. Edukacja: konkursy, ulotki. 2015-2025
12. Budowa oczyszczalni przydomowych dla zabudowy rozproszonej na terenie całej gminy. 2016-2025
13. Budowa oczyszczalni ścieków w Brzostowcu. 2016-2018
14. Budowa kanalizacji na terenie gminy Mogielnica (Otałażka, Dziarnów, Borowe, Dębnowola, Świdno, Michałowice, Stamirowice, Tomczyce i Kolonia Tomczyce, Ługowice, Wólka Gostomska, Brzostowiec, Pączew, Ślepowola, Stryków, Wężowiec, Otałaż Dolna, Otałaż Górna, Dąbrowa, Pawłowice, Miechowice, Główczyn, Towarzystwo Główczyn, Popowice, Dobiecin, Marysin, Dziunin, Kaplin, Jastrzębia, Gracjanów, Wodziczna, Kozietyły Nowe i Kozietyły). 2015-2025
15. Budowa kanalizacji burzowej w Mogielnicy. 2003-2008
16. Modernizacja kotłowni z zastosowaniem pomp ciepła oraz termomodernizacja w SP ZOZ w Mogielnicy. 2016-2025
17. Realizacja programów rolno-środowiskowych. 2015-2025

18. Utworzenie użytków ekologicznych i pomników przyrody zgodnie z opracowaniem „Rozpoznanie walorów przyrodniczych Gminy Mogielnica”. 2016-2015
19. Odtworzenie siedlisk ptaków na plażach w dolinie Pilicy 2016-2025.
20. Opracowanie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów nadpilicznych. 2016-2025
21. Adaptacja remiz strażackich z przeznaczeniem na miejsca noclegowe. 2016-2020
22. Promocja turystyczna gminy. 2015-2025
23. Wykonanie miejsca odpoczynku wzdłuż ciągów pieszego i rowerowego, 2017-2018
24. Szkolenie dla osób zainteresowanych prowadzeniem działalności agroturystycznej. 2016-2020
25. Stworzenie grupy wsparcia dla osób rozpoczynających działalność agroturystyczną. 2016-2020
26. Zorganizowanie wyjazdów chętnych osób do wsi agroturystycznych. 2016-2025
27. Budowa wodociągu w Koziętulach. 2017-2020
28. Budowa wodociągu do Ślepowoli 2016-2020
29. Budowa wodociągu w Ługowicach 2016-2021.
30. Budowa wodociągu do Popowic 2016-2025
31. Budowa wodociągu Główczyn, Główczyn-Towarzystwo. 2016-2025
32. Budowa wodociągu do Strykowa. 2016-2025
33. Modernizacja kompleksowa (nawierzchnia, chodnik) drogi wojewódzkiej od Mogielnicy do granicy z Nowym Miastem n. Pilicą. 2016-2018
34. Budowa ciągu pieszego Brzostowiec-Wólka Gostomska. 2016-2018
35. Budowa ścieżki rowerowej Mogielnica - Tomczyce, wzdłuż drogi powiatowej 2016-2025.
36. Modernizacja drogi Tomczyce Kolonia - Ślepowola. 2016-2018.
37. Modernizacja drogi powiatowej Tomczyce - Ulaski Stamirowskie 2016-2018.
38. Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej w Tomczycach 2016-2020
39. Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej Borowe - Dębnowola 2016-2015.
40. Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej w Dziuninie. 2016-2025
41. Budowa betonowego mostu w ciągu drogi powiatowej w Główczyńcu. 2018.
42. Budowa drogi powiatowej Tomczyce - Gostomia 2017-2018
43. Modernizacja chodnika na powiatowej ul. Dziarnowskiej. 2016
44. Budowa chodnika na powiatowej ul. Krakowskie Przedmieście. 2017
45. Budowa chodnika na powiatowej ul. Zagańczyka. 2018
46. Budowa oświetlenia ulicznego w ciągu drogi powiatowej Tomczyce - Stamirowice 2016-2018.
47. Modernizacja nawierzchni Popowice-Zaborze. 2018
48. Budowa drogi Otałąż Dolna-Otałążka. 2016-2018
49. Budowa drogi Mogielnica –Dąbrowa. 2016-2018
50. Budowa drogi na Dąbrowie. 2016-2018
51. Budowa drogi w kierunku Dąbrowa Kłopotczyn 2016-2018.
52. Budowa drogi Jastrzębia Stara - Borowe 2016-2018
53. Budowa drogi Wodziczna-Dalboszek 2016-2018

54. Budowa dróg w alei I, II, III, IV, V, VI, VII na Izabelinie. 2016-2025
55. Budowa drogi Jastrzębia Nowa-Dylew. 2016-2018
56. Budowa drogi w Brzostowcu. 2016-2018
57. Zakup sprzętu medycznego dla SPZOZ. 2016-2025
58. Zestaw komputerowy dla służby zdrowia. 2016-2018
59. Dokończenie remontu strażnicy OSP Popowice. 2016-2018
60. Zakup samochodu bojowego dla OSP Mogielnica wraz z wyposażeniem ochrony przeciwpowodziowej. 2016-2018
61. Remont świetlicy wiejskiej w budynku OSP Dylew 2016-2018
62. Stworzenie systemu opieki nad osobami bezdomnymi oraz znajdujących się w bardzo trudnej sytuacji mieszkaniowej. 2016-2025
63. Utworzenie świetlicy socjoterapeutycznej. 2016-2025
64. Wprowadzenie systemów opieki nad niepełnosprawnymi z terenu gminy zgodnie z przyjętym programem „Gmina przyjazna dla niepełnosprawnych”. 2016-2025
65. Budowa kompleksu boisk przy ZSO w Mogielnicy. 2016-2020
66. Budowa sali Gimnastycznej przy PSP w Borowem. 2016-2025
67. Budowa sali gimnastycznej przy Publicznej Szkole Podstawowej w Mogielnicy 2016-2020
68. Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Kozietałach Nowych 2016-2018
69. Budowa Stacji uzdatniania wody w Kozietałach Nowych 2016-2018.
70. Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Strykowie 2016-2018
71. Budowa centrum spotkań dla mieszkańców w Ślepowoli 2016-2018
72. Budowa wodociągu do Dobiecina 2016-2025.
73. Budowa drogi Otałążka - Jastrzębia Stara 2016-2020.
74. Budowa drogi Główny - Miechowice 2016-2018.
75. Budowa drogi Odcinki Dylewskie - Dylew 2016-2018.
76. Modernizacja drogi powiatowej Stryków - Świdno 2016-2018
77. Modernizacja drogi powiatowej Otałążka-Dziarnów 2016-2018.
78. Modernizacja drogi powiatowej Popowice - Dobiecin 2016-2017
79. Modernizacja drogi powiatowej Popowice - Miechowice 2016-2019.
80. Organizacja obchodów 700-lecia nadania praw miejskich dla miasta Mogielnica 2017.

VII. OKREŚLENIE ZADAŃ W PERSPEKTYWIE DŁUGOTERMINOWEJ

Do zadań długoterminowych zaliczono te, które będą realizowane corocznie, zadania ciągle, ale realizowane nie corocznie oraz zadania przewidywane do wykonania w latach 2020-2025. W związku z odległą perspektywą czasową realizacji zadań długoterminowych, ich zakres, a nawet liczba mogą ulec zmianie. Przewidywane zatem na lata 2020-2025 projekty i zadania należy traktować jako ramowe.

Poniżej podano planowane zadania długoterminowe w ramach opracowanej strategii rozwoju miasta i gminy Mogielnica oraz przewidywane lata ich realizacji. Łącznie w perspektywie długoterminowej przewiduje się do realizacji 44 zadania.

1. Opracowanie estetycznych i jasno sformułowanych ofert dla inwestorów. Zadanie ciągle
2. Przygotowanie materiałów promocyjnych gminy. 2016-2025
3. Udział gminy jako promotora przedsiębiorczości na targach i wystawach. 2016-2025
4. Promocja możliwości korzystania z funduszu unii europejskiej Zadanie ciągle
5. Podjęcie uchwały w sprawie preferencji dla określonych podmiotów gospodarczych i tworzących nowe miejsca pracy. Corocznie
6. Wykorzystanie możliwości zbycia, oddania w użytkowanie wieczyste, najem lub dzierżawę własności komunalnej. Zadanie ciągle
7. Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych. Zadanie ciągle
8. Organizowanie szkoleń rolników. 2016-2025
9. Pomoc w korzystaniu z kredytów na inwestycje w gospodarstwach rolnych oraz uzyskiwaniu pomocy z funduszy europejskich. Zadanie ciągle
10. Popularyzacja możliwości realizacji zabudowy wypoczynkowej wśród ludności miast poprzez utworzoną stronę internetową oraz wydawnictwa. Zadanie ciągle
11. Wykonanie ścieżek edukacyjnych. 2016-2025
12. Informacja o gminie i jej ofercie turystycznej i agroturystycznej (folder, internet). Zadanie ciągle
13. Wspieranie udziału gospodarstw agroturystycznych gminy w targach i jarmarkach agroturystycznych. 2016-2025
14. Budowa wodociągu Dąbrowa - Wężowiec 2025
15. Budowa wodociągu Brzostowiec-Ługowice. 2025
16. Budowa wodociągu Stryków-Michałowice. 2025
17. Budowa wodociągu Dziunin-Główczyn. 2020
18. Budowa wodociągu Izabelin-Dylew. 2025
19. Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie gminy na drogach gminnych. 2016-2025
20. Budowa drogi Wólka Gostomska-Gostomia. 2020-2025
21. Budowa drogi Tomczyce-Ulaski Gostomskie. 2020-2025
22. Budowa drogi Dębnowola - Osuchów. 2020-2025
23. Budowa drogi Borowe - Emilin. 2020-2025

24. Budowa drogi Kozietyły-Roztworów. 2020-2025
25. Modernizacja drogi powiatowej Mogielnica-Dziunin. 2020-2025
26. Modernizacja drogi Wodziczna-Nowy Dylew. 2020-2025
27. Modernizacja drogi Tomczyce-Kol. Tomczyce. 2020-2025
28. Organizacja Gminnych zawodów pożarniczych. 2015-2025
29. Organizacja halowych zawodów piłkarskich dla drużyn strażackich. Corocznie
30. Aktywizacja środowiska lokalnego. 2015-2025
31. Termomodernizacja budynków PSP Nr2 w Borowem, Brzostowcu, Michałowicach. 2016-2025
32. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury (organizacja konkursów i imprez gminnych). Zadanie ciągle
33. Wspieranie Młodzieżowej Orkiestry Dętej. Zadanie ciągle
34. Organizacja imprez promujących walory gminy „Wiosna Mogielnicka”, Pożegnanie Lata, Gminny Sylwester, Dożynki Gminne. Corocznie
35. Wspieranie Klubu Sportowego KS Mogielanka, tworzenie nowych sekcji, organizacja zawodów sportowych. Corocznie
36. Biblioteka Samorządowa. Ciągle
37. Wspieranie zespołów folklorystycznych. Zadanie ciągle wg potrzeb
38. Współfinansowanie zadań porządkujących zagospodarowanie wsi (dwukrotnie w ciągu roku organizowane sprzątanie gminy wspólnie z ZGKiM, urządzenie zieleni na miejskim skwerze, sadzenie drzewek na ulicach, przy szkołach, zagospodarowanie terenów wokół zalewu w Mogielnicy (wspólnie z Kołem Wędkarskim Karaś). Zadanie ciągle
39. Organizowanie konkursów na najlepiej urządzony „Zielony ogródek w mieście i na wsi”. Corocznie
40. Organizowanie konkursu na najczystsza i najbardziej estetyczną wieś. Corocznie
41. Organizacja konkursu dla szkół „Sprzątamy Gminę”. Corocznie
42. Organizacja szkolnego konkursu „Zielona Gmina”. Corocznie
43. Współpraca z gminami w ramach Stowarzyszenia „Wszyscy Razem”. Corocznie
44. Budowa przyzagrodowych oczyszczalni ścieków. Ciągle

VIII. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI PRZYJĘTYCH CELÓW I ZADAŃ

Konstrukcja strategii rozwoju miasta i gminy Mogielnica oraz przewidywane do realizacji zadania w ramach projektów i programów były planowane realistycznie, z uwzględnieniem możliwości wykonawczych zarówno budżetu samorządu jak i możliwości wykonawczych (w przypadku niektórych zadań) pracowników urzędu miasta i gminy. Niektóre zadania nie wymagają nakładów finansowych lub są one niewielkie, a zatem ich wykonanie będzie zależało przede wszystkim od przyjętej dyscypliny realizacji poszczególnych zadań.

Najpoważniejszym problemem mogą być zadania wymagające dużych środków finansowych, a do takich należą zadania inwestycyjne z ochrony środowiska, modernizacja i budowa dróg i mostów, inwestycje w szkolnictwie. Założono, że większość zadań będzie współfinansowana ze środków pozabudżetowych pochodzących z różnych źródeł. Pozyskanie tych środków będzie zależało m.in. od operatywności władz samorządowych, a także wzrostu dochodów budżetowych samorządu.

Wyznaczone w strategii celów zadania będą realizowane ze środków Unii Europejskiej w latach 2016-2025 oraz innych programów powiatowych, wojewódzkich i innych. Nie będzie to okres pełnej prosperity, ale zakłada się, że nastąpi wzrost gospodarczy nie tylko w dużych aglomeracjach miejskich, ale także w gminach wiejskich. Sytuacja gospodarcza miasta i gminy Mogielnica oraz możliwości finansowe tego samorządu będą zależały od ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju oraz od możliwości skonsumowania środków unijnych, głównie na potrzeby inwestycyjne.

W strategii przyjęto założenie, że realne jest wykonanie wszystkich lub większości postawionych zadań. Dopuszcza się także przesunięcia terminów realizacji niektórych zadań, szczególnie długoterminowych oraz wprowadzanie nowych zadań lub inwestycji w miarę rozwoju uwarunkowań wewnętrznych (na terenie miasta i gminy) oraz zewnętrznych. Wskazane jest przeprowadzenie za kilka lat oceny realizacji założonych celów oraz wprowadzenia korekty, o ile taka zmiana będzie wynikała z oceny bieżącej sytuacji.